

I.

Vas Megyei Bíróság

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Vas Megyei Bíróság dr. Hollósy Tamás ügyvéd (9700 Szombathely, Kossuth u. 29.) által képviselt felperesnek -

dr. Gajdán István ügyvéd (9700 Szombathely, Fő tér 2.) által képviselt alperes ellen -

szertői jog megsértésének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A megyei bíróság a keresetet elutasítja.

A felperes köteles megfizetni az alperes részére 15 napon belül 302.400,- (háromszázkettőezer-négyszáz) Ft perköltséget.

A felperes viseli felmerült költségeit.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet írásban, 3 példányban kell benyújtani a Győri Ítéltáblához címzetten a Vas Megyei Bíróságnál.

Az ítéltábla előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselő kötelező.

Amennyiben a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve meg nem fizetett illeték megfizetésére vonatkozik, a teljesítési határidővel kapcsolatos vagy csupán az ítélet indokolása ellen irányul, a felek tárgyalás tartását kérhetik.

A felek kérhetik, hogy fellebbezésüket a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

I N D O K O L Á S :

A megyei bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás, valamint a Pk.20.535/2007.sz. ügy iratai alapján az alábbi tényállást állapította meg.

Az alperes, valamint az S. cég és az A. cég között 2004. október 29. napján tervezői szerződés jött létre, melynek tárgya a Cs. település N. utcában építendő új általános iskola alsó és felső tagozata, valamint a meglévő tornaterem korlátozott átalakítása, engedélyezési és kiviteli tervei. A feladatok között szerepelt a belsőépítészeti tervek elkészítése. A szerződést az

építészmérnöki végzettséggel rendelkező felperes, mint az S. cég, valamint az A. cég ügyvezetője írta alá. Az engedélyezési tervet 2004. december 12-ig, a kiviteli terveket pedig 2005. március 31-ig a tervezők átadták az alperes részére.

Az alperes, valamint az S. cég között 2005. november 4. napján megbízási szerződés kötött, mely szerint a kft. az építkezést az alperes nevében felügyeli.

Az építkezés 2006. februárjában kezdődött és egészen 2007. május 15. napjáig tartott. A felépült iskolában 2007. szeptemberében megkezdődött a tanítás. A tervezési és megbízási szerződést a felek kölcsönösen teljesítették.

A belsőépítészeti tervek rendelkezésre állása ellenére ezek az építéssel összefüggésben kiírt közbeszerzési pályázat és az ez alapján megindult közbeszerzési eljárás tárgyát nem képezték, az iskola építésével együtt nem valósultak meg.

Az iskola pedagógusai 2006. őszétől folyamatosan konzultáltak az egyes szaktantermekre vonatkozó bútorozási igényekről. Ezeket összesítették és 2007. elejére kialakult egy összeállítás. Ezen összeállítás alapján készítette el a felperes 2007. március 22-én a „Cs-i Általános Iskola Helyiségeinek Bútorozási Terve” anyagot, helyiségenként - tantermenként - lebontva.

A terv első oldalán szerepel az a megjegyzés, hogy az 1999. évi LXXVI. törvény alapján szerzői jogvédelem tárgya, így annak felhasználása és megváltoztatása csak a tervező írásbeli hozzájárulásával lehetséges.

A fenti terv felhasználásával írta ki az alperes 2007. májusában a közbeszerzési pályázatot. A pályázatban írt műszaki feltételek három lényeges ponton tértek el a tervekhez képest, a különbségek a következők:

- a székek színe (az alperes egyszínű székeket kért, a tervekben tantermenként különböző színű székek szerepeltek),
- a tervekben egy tanuló egy asztalnál ül, a kiírás szerint két tanuló ülne egy asztalhoz,
- a tervekben a székek egypalástúak, a kiírás szerint kétpalástú székeket kért az alperes.

A tantermek és a részben egyéb helyiségek bútorozása a közbeszerzési eljárásban megjelöltek szerint történt.

A felperes a Vas Megyei Bírósághoz 2007. június 8. napján érkezett kérelmében kérte, hogy a bíróság ideiglenes intézkedésként az alperest - abban az eljárásban kérelmezett - tiltsa el attól, hogy a bútorozási tervben szereplő színű bútoroktól eltérő színű bútorok kerüljenek elhelyezésre a Cs. település N. utcai iskolában.

A Vas Megyei Bíróság a 2007. június 21. napján kelt Pk.20.396/2007/3.sz. végzésével a kérelmezettet eltiltotta attól a jogsértéstől, hogy a kérelmező által készített bútorozási tervben meghatározott színű bútoroktól eltérő színű bútorokat helyezzen el a Cs. település N. utcai általános iskolában.

A kérelmezett fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla a 2007. július 31-én kelt Pkf.I.25.555/2007/2.sz. végzésével a megyei bíróság végzését hatályon kívül helyezte és a

megyei bíróságot újabb határozat hozatalára utasította.

A megyei bíróság 2007. augusztus 30-án kelt Pk.20.535/2007/5-I.sz. végzésével az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg a kérelmezett részére 20.000,- Ft perköltséget.

A végzés fellebbezés hiányában 2007. szeptember 17-én jogerőre emelkedett.

A felperes 2007. július 9. napján keresetet terjesztett elő, melyben kérte eltüntetni az alpereset a Cs. település N. utcai 21 tantermes iskolában a bútorok színének megváltoztatásától és attól, hogy az iskolába más színű bútorokat állítson be az egyes helyiségekbe, mint amelyeneket ő tervezett és marasztalja a perköltségekben is. A pertárgy értékét 350.000,- Ft-ban jelölte meg. Hivatkozott a szerzői jogot szabályozó 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 1.§ (2) bekezdés k) pontjára, 67.§ (1) bekezdésére és 94.§ (1) bekezdésére. A P.20.461/2007/4.sz. jegyzőkönyvvel dokumentált tárgyaláson a felperes keresetét azzal emelte fel, hogy kérte kötelezni az alperest 6 hónapos határidőn belül az Szjtv. 94.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a jogsértéssel érintett bútorok kicserélésére.

A felperes keresetét a 20.sz. iratban, illetve a 21.sz. jegyzőkönyvvel dokumentált tárgyaláson úgy pontosította, hogy kéri az Szjtv. 94.§ (1) bekezdés f) pont 1. fordulata szerinti szankció alkalmazását oly módon, hogy az alperes szüntesse meg a sérelmes helyzetet úgy, hogy a belsőépítészeti tervnek megfelelően cserélje ki a székeket és az asztalokat. Az asztaloknál is az eredeti tervhez ragaszkodik, mely tanulónként egy asztal.

Az alperes kérte a kereset elutasítását. Álláspontja szerint egyrészt a felperes által becsatolt bútorozási terv a címében írt szóhasználat ellenére nem felel meg az építészeti terv követelményeinek, figyelemmel a 45/1997. (XII.29.) KTM Rendeletben (a továbbiakban: KTM Rendelet) írtaknak. Másrészt egyéni, eredeti megoldást nem tartalmaz, ezért szerzői jogvédelem alá nem esik (Szjtv. 1.§ (2) bekezdés, 1.§ (3) bekezdés). Perköltségre igényt tartott, melyet a közte és dr.Gajdán István ügyvéd jogi képviselője között létrejött szerződés, a csatolt számlák és elszámolás alapján bruttó 302.400,- Ft-ban jelölt meg.

A kereset az alábbiak szerint alaptalan.

Az Szjtv. 1.§ (1) bekezdése szerint ez a törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat.

Az 1.§ (2) bekezdés k) pontja értelmében szerzői jogi védelem alá tartozik - függetlenül attól, hogy a törvény megnevezi-e - az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen:

k) az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épületegyüttes, illetve a városépítészeti együttes terve.

Az 1.§ (3) bekezdése alapján a szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől.

Az 1.§ (6) bekezdése kimondja, hogy valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési

módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek.

A 4.§ (1) bekezdése szerint a szerzői jog azt illeti meg, aki a művet megalkotta (szerző).

A 67.§ (1) bekezdése alapján a mű jogosulatlan megváltoztatásának minősül az építészeti alkotás vagy a műszaki létesítmény tervének a szerző hozzájárulása nélkül történő olyan megváltoztatása, ami a külső megjelenést vagy a rendeltetésszerű használatot befolyásolja.

Az Szjtv. XXIII. Fejezete tartalmazza a szerzői jog megsértésének következményeit, ezen belül a 94. §, 94/A.§ és 94/B.§ a polgári jogi jogkövetkezményeket.

Az Szjtv. 94.§ (1) bekezdése értelmében jogainak megsértése esetén a szerző a jogsértővel szemben - az eset körülményeihez képest - a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) követelheti a jogsértés vagy az ezzel közvetlenül fenyegető cselekmények abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) követelheti, hogy a jogsértő - nyilatkozattal vagy más megfelelő módon - adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről és költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
- d) követelheti, hogy a jogsértő szolgáltatson adatot a jogsértéssel érintett dolgok vagy szolgáltatások előállításában, forgalmazásában, illetve teljesítésében résztvevőkről, a jogsértő felhasználásra kialakított üzleti kapcsolatokról;
- e) követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését;
- f) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását, továbbá a jogsértéshez használt eszközök és anyagok, valamint a jogsértéssel előállított dolgok lefoglalását, meghatározott személynek történő átadását, kereskedelmi forgalomból való visszahívását, onnan való végleges kivonását, illetve megsemmisítését.

A 94.§ (2) bekezdése szerint a szerzői jog megsértése esetén a szerző a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést is követelhet.

A felperes keresete az Szjtv. 94.§ (1) bekezdés a), b) és f) pontjában foglaltakra figyelemmel arra irányul, hogy a bíróság egyrészt állapítsa meg az alperes jogsértő magatartását, másrészt tiltsa el a jogsértő magatartás folytatásától, harmadrészt a bútorozási tervnek megfelelő módon az alperes szüntesse meg a sérelmes helyzetet, vagyis a székeket és az asztalokat cserélje ki.

A megyei bíróság a felperes indítványára, figyelemmel a 156/1999. (XI.3.) Kormányrendeletre a Szerzői Jogi Szakértő Testületet rendelte ki szakvélemény előterjesztésére a 10.P.20.461/2007/33.sz. végzésével.

A Szerzői Jogi Szakértő Testület (a továbbiakban: Testület) 35.sz. alatt terjesztette elő szakvéleményét, melyet a 2009. február 19. napján megtartott ülésen egyhangúlag hozott meg az eljáró tanács.

A szakvélemény 1. pontjában a Testület kifejtette, hogy hatásköre csak az Szjtv. szabályaival összefüggő kérdésekre terjed ki. Az eljárás tárgyát képező bútorozási terv szerzői jogi minősítésében nem releváns a KTM Rendelet, mely az építésügyi igazgatás körébe tartozik, meghatározva bizonyos építészeti tevékenységek végzéséhez szükséges

műszaki tervdokumentációk tartalmi elemeit.

A szakvélemény 2. pontjában az eljáró tanács kifejtette azon álláspontját, hogy a bútorozási terv nem tartozik szerzői védelem alá az Szjtv. 1.§ (2) bekezdésének k) pontja, vagy más pontja alapján. Szerzői művön a védelem két pozitív feltétel bekövetkezése esetén keletkezik. Az első feltétel, hogy az alkotás, mint eredmény az irodalom, a tudomány és a művészet alá tartozzon. Az Szjtv. 1.§ (2) bekezdésében foglalt példálózó felsorolás k) pontja az építészeti alkotást és annak tervét kifejezetten említi a szerzői jogi védelem tárgyaként.

A szerzői jogi védelem fennállásának másik pozitív feltétele, hogy az alkotás mint egy szellemi tevékenység eredménye, egyéni, eredeti jelleggel bírjon. Ez azt jelenti, hogy a védelemnek a mű egyéni, eredeti jellegén kívül más feltétele nincs és nem is lehet. Ez nem függhet tehát mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől, vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől. A Testület gyakorlata ezt azzal támasztja alá, hogy: „olyan szellemi alkotást, amely egyéni abban az értelemben, hogy adott körülmények között lehetőség van többféle kifejezési módra, és ezek közül a szerző egyéni módon valósítja meg azok egyikét vagy másikat, és amely eredeti abban az értelemben, hogy az nem csupán valamely már meglévő alkotás szolgalmi másolata”.

A vitás alkotást a felperes nem megalapozottan azonosítja a szerzői jogvédelemben részesülő belsőépítészeti tervvel. Bár a belsőépítészeti terv lényeges része a bútorozási terv, az előbbi azonban komplexebb anyag, amely felmérést, műszaki leírást, színtervet, látványtervet, burkolattervet, adott esetben épületgépészeti, épületvillamosági vagy szaniter tervet is magában foglal.

Önmagában egy bútorozási terv is részesülhetne szerzői jogi védelemben, amennyiben a belső téralakítás egyéni, eredeti megoldását tartalmazza. A felperes bútorozási terve nem éri el a szerzői jogi védelemhez szükséges egyéni jelleg követelményét. Ez a terv egy tantermenkénti, illetőleg egyéb helyiségenkénti lebontásban elkészített beszerzési lista azzal a megjegyzéssel, hogy a konszignációs listához is szükség lenne egy olyan mérnöki tervrajzra, amely a listán szereplő egyes bútorok pontos elhelyezkedését beazonosíthatóvá teszi.

A mérnöki tervrajzokat illetően az eljáró tanács mindössze a porta esetében talált nem pontos vázlatrajzot, bár kilenc helyiség esetében utalt a terv elrendezési vázlat mellékelésére.

Összevetve egy lakás, egy iroda, avagy egy üzlethelyiség belsőépítészeti, lakberendezési lehetőségeivel, az iskola bútorozási tervét nagymértékben szűkíti, az eljáró tanács szerint jelen esetben kizárja az egyéni eredeti jelleg kifejezhetőségének terét az a további körülmény, hogy a bútorozási terv elkészítése során figyelembe kell venni a vonatkozó szabály előírásait is (MSZ EN 1729-1: 2007).

Ezt meghaladóan az alkalmazott színmeghatározás nem elég részletes, nem elég egyéni ahhoz, hogy megalapozza a szerzői jogi védelmet. Nincs szó az egyéni eredeti jellegről akkor sem, amikor a felperes az 1927 óta használatos RAL európai színmegjelölési mintát írja elő.

Összegezve a megvizsgált bútorozási terv nem éri el a szerzői jog által védett alkotás szintjét és nem történt meg a szerzői jog megsértése a 2007. májusának közbeszerzési

pályázaton az alperes által beszerzett iskolabútorokkal.

A felperes a 38.sz. iratában tartalma szerint nem fogadta el a testület szakvéleményét. Állította, hogy az általa tervezett épület és annak belsőépítészeti képe, berendezései olyan önálló egyéni tevékenység eredménye, mely mind az esztétika, mind a funkcionalitás, mind a látvány terén az újszerűség bélyegét viseli magán, így szerzői jogi védelem illeti meg. Az épület külső és belső képe - mely kiterjed az elhelyezett bútorokra is - olyan esztétikai gondolat tartalmát és olyan esztétikai egységet képvisel, mely szerzői jogi védelem alá esik. A falak, a padlózat és a bútorok színe egyedileg komponált egymással összhangban lévő színekre épülő harmóniát testesít meg, mely eredeti, más hasonló funkciójú épületek belső enteriőrjével nem összehasonlítható egyedi alkotás.

A megyei bíróság a 38.sz. iratot és mellékletét megküldte a Testület részére nyilatkozattételre. A Testület 41.sz. alatti iratában reagált a felperesi írra. Ezt áttanulmányozva megállapította, hogy nem tartalmaz olyan új elemet, amely indokoltá tenné a szakértői vélemény megváltoztatását. A felperesi beadványban megjelölt szerzői jogi tételeket a Testület döntése során figyelembe vette és többek között ezek alapján állapította meg, hogy a bútorozási terv nem felel meg a szerzői jogi védelem feltételeinek. A tanács megindokolta, miért jutott erre a véleményre. Jelen esetben arról van szó, hogy a bútorozásra adott instrukciók nem voltak olyan jellegűek, hogy egy adott ötleten túlmenően (eltérő színű bútorok alkalmazása) azonosítható módon kifejtett egyéni, eredeti alkotásról lehetett volna beszélni. A felperes által csatolt fényképek jellege sem olyan, amely ezt az álláspontot befolyásolná.

Az, hogy egy épület egyéni, eredeti alkotásnak minősül, még nem vonja maga után, hogy a termék bútorzatára adott instrukciók maguk is egyéni, eredeti alkotásnak számítanak. A Testület fenntartotta a szakvéleményében foglaltakat.

Az alperes a szakvéleményben foglaltakat elfogadta.

A megyei bíróság az ügy érdemében a Testület 35.sz. alatti szakvéleménye és az ezt a felperes beadványa alapján kiegészítő 41.sz. iratban foglaltak alapján döntött.

Megállapította, hogy a per tárgyát képező bútorozási terv nem tartozik szerzői védelem alá sem az Szjtv. 1.§ (2) bekezdés k) pontja, sem más alpontja alapján, mivel nem bír egyéni, eredeti jelleggel.

A megyei bíróság mindenben egyetért a kiegészített szakvéleményben írtakkal.

Mivel a terv szerzői jogi védelem alá nem esik, ezért nem tartozik az Szjtv. hatálya alá, nem alkalmazhatók az Szjtv. 94.§ (1) bekezdésében és (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezményekkel.

A fentiek alapján a megyei bíróság a keresetet elutasította.

A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a fél pernyertessége esetén igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet

a) a fél és képviselője között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, valamint

b) a fél által képviselője részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegének megfizetésére.

A 2.§ (2) bekezdése szerint az (1) bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

A 3.§ (1) bekezdése értelmében ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, vagy ha a fél ezt kéri, a bíróság a képviselet ellátásával felmerült munkadíj összegét a (2)-(6) bekezdésben foglaltak figyelembevételével állapítja meg.

Jelen esetben az IM rendelet 2.§-a alkalmazandó, mivel az alperes 2008. április 21-én eseti megbízási szerződést kötött a dr.Gajdán István Ügyvédi Irodával, mint megbízottal a perbeli jogi képviseletre.

Az alperes a szerződésen kívül csatolta a díj- és költségjegyzéket, valamint a dr.Gajdán István Ügyvédi Iroda által kiállított számlákat.

Az eseti megbízási szerződés 2. pontja szerint az ügyvédi megbízási díj jogi tanácsadás esetén óradíjas rendszerben 14.000,- /óra, peres eljárás során a tárgyalási idő óradíjas rendszerben 14.000,- Ft + ÁFA/óra.

A dr.Gajdán István Ügyvédi Iroda nevére szóló meghatalmazás dátuma 2008. április 17. (10.P.20.461/2007/15.sz. irat).

Az eseti megbízási szerződés mellékleteként csatolt díj- és költségjegyzék 2008. április 22-től 2009. június 8-ig tartalmaz tételeket.

A díj- és költségjegyzék és a megbízási szerződés alapján két számla került kiállításra. Az egyik kiállításának dátuma 2008. június 13., végösszege bruttó 184.800,- Ft. A másik számla kelte 2009. június 8., végösszege bruttó 117.600,- Ft. A díj- és költségjegyzékben szereplő tételek a két számlában összegszerűségében megjelennek.

A megyei bíróság áttanulmányozta a díj- és költségjegyzékben foglaltakat. Megállapította, hogy az abban írtak reálisak, mind az iratok áttekintésével, mind a tárgyalások előkészítésével, mind a tárgyalásokon való részvétellel kapcsolatban. Dr.Gajdán István ügyvéd, alperesi jogi képviselő magas színvonalú munkát végzett a polgári peres eljárás során, melyet tanúsítanak az ügyvéd által készített alperesi előkészítő iratok, valamint tárgyalási nyilatkozatok.

A bíróság a díj- és költségjegyzékben foglaltakat elfogadta a tevékenységek, az időtartamok és a díjak tekintetében is. Az eseti megbízási szerződésben megjelölt 14.000,- Ft + ÁFA/óra díja Vas megyében átlagosnak tekintendő.

A bíróság nem tartotta indokoltnak az alperes által megjelölt megbízási díj csökkentését. A korábban már kifejtettek szerint a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység minőségében magas színvonalú, mennyiségében a per tárgyának súlyához igazodik.

A pertárgy értéke a bírósági gyakorlatnak megfelelően nem meghatározható, így az illeték számítása során az Itv. 39.§ (3) bekezdés b) pontja alapján 350.000,- Ft. Ebben a körben

azonban figyelembe kell venni azt, hogy amennyiben a bíróság a kereseti kérelemnek helyt adott volna, úgy az iskolában a bútorozási tervvel érintett valamennyi asztalt és széket ki kellett volna cserélni, melynek becsült költségvonzata legalább 10 millió Ft. Így az alperes által kért 302.400,- Ft-os ügyvédi munkadíj a pertárgy értékével arányban állónak tekinthető.

A megyei bíróság a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperes részére 302.400,- Ft bruttó ügyvédi munkadíjban megtestesülő perköltséget. A felperes viseli felmerült költségeit (lerótt illeték, előlegezett szakértői díj).

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye a Pp.233.§ (1) bekezdésére figyelemmel.

Szombathely, 2009. október 21. napján

sk.

Dr. Sugár Tamás

bíró

A kiadmány hitelül

kiadó